

NASJONALT
PILEGRIMSSENTER

HANDLINGSPLAN 2016-2017

Vedtatt 15.04.2016

Innhold

INTRODUKSJON	3
1. Innledning.....	3
2. Strategiske utfordringer	3
3. Prioriteringer i 2016	3
HANDLINGSPLAN 2016 – 2017 for Nasjonalt pilegrimssenter	4
Kulturarv/formidling.....	4
Gudbrandsdalsleden	5
Markedsføring, salg og distribusjon	6
Samhandling og dialog	6
Annet	8

INTRODUKSJON

1. Innledning

Det langsiktige hovedmålet for Nasjonalt pilegrimssenter (NPS) er å gjøre Pilegrimsleden St. Olavsvegene til Trondheim til en av Europas mest varierte og spektakulære pilegrimsvandring. NPS har utarbeidet handlingsplan for 2016 i samarbeid med de regionale pilegrimssentrene (RPS) som et koordinerende planverk for hele den statlige pilegrimssatsingen. Handlingsplanen er i tråd med den Statlige pilegrimstrategien (2012), NPS strategi 2015-30, NPS markeds- og kommunikasjonsstrategi (2014 -2017) og NPS næringsplan. Nidaros pilegrimsgård, Pilegrimssenter Dovrefjell, Dale-Gudbrand, Hamar, Granavollen og Oslo vil lage egne regionale handlingsplaner som koordineres med den nasjonale.

2. Strategiske utfordringer

Mengden godkjente pilegrimsleder har økt i løpet av 2014-2015. NPS har godkjent leden fra Valldal til Dovre, leden gjennom Østfold fylkeskommune og en midlertidig godkjent ytre led på St. Olavsleden. NPS jobber også aktivt med St. Olavsleden i Sverige, og med Pilegrimsledens status som Europeisk kulturveg i samarbeid med miljøer i Danmark og Sverige. Dette arbeidet kommer i tillegg til forvaltning av de øvrige seks godkjente ledene. NPS opplever derfor en forventning om større oppfølging, faglig og økonomisk, som senteret ikke har muligheter til å tilby per i dag.

Gudbrandsdalsleden er den prioriterte leden i henhold til den statlige pilegrimstrategien fra 2012, og det er her hovedarbeidet i NPS' virke blir gjort sammen med RPS. Vi vil fortsette et arbeid med å sørge for god samhandling med alle miljøene knyttet til Gudbrandsdalsleden, for å sikre kvalitet i arbeidet og det beste tilbudet for pilegrimene. Det vil være en prioritering å sørge for at merkingen og informasjonen til enhver tid er etter Merkehåndbokens standard, samt stimulere til økt næringsvekst. Dette er områder NPS vil jobbe aktivt med i samspill med RPS, fylkeskommuner og kommunene langs Gudbrandsdalsleden.

På St. Olavsleden er det etablert et Interreg-prosjekt – *SØT-prosjektet* - som har en egen integrert pilegrimssatsing. Dette er et prosjekt mellom bykommunene Sundsvall, Östersund og Trondheim, NPS er prosjektdeltaker. For NPS blir det viktig å medvirke til godt samarbeid med Stiklestad pilegrimssenter og sørge for god samhandling og helhetlig kommunikasjon på svensk og norsk side av leden, samt koordinere arbeidet med styringsgruppen for Europeisk kulturveg-samarbeidet.

3. Prioriteringer i 2016

I forbindelse med at Pilegrimsleden er 20 år i 2017 vil vi sikre at satsingsleden, **Gudbrandsdalsleden**, fremstår som en av de mest spektakulære og mest varierte pilegrimsleder i Europa. Merkingen skal suppleres og oppgraderes, og det skal være gode infotavler, kart og tilbud langs leden. Arbeidet skal foregå våren 2016, høsten 2016 og våren 2017. NPS ønsker også å initiere et samarbeid med fylkeskommunene, destinasjonsselskapene og de regionale kontorene til Innovasjon Norge for å styrke arbeidet med reiselivsorientert **næringsutvikling** på leden.

Høsten 2016 skal NPS + RPS utvikle en felles **strategi for digital informasjon**. Våren 2016 prioriterer vi å kvalitetssikre innholdet om Gudbrandsdalsleden på www.pilegrimsleden.no slik at sluttbrukeren får god og riktig informasjon til sesongstart. Nettsiden www.nasjonaltpilegrimssenter.no vil publiseres våren 2016, for å fungere som en informasjonskanal til alle aktører som jobber med Pilegrimsleden.

Markedsføring av Pilegrimsleden vil ha et nasjonalt fokus i 2016. Hovedaktiviteten vil være en digital kampanje som lanseres i april, en videreføring av fjorårets kampanje som ga gode resultater. Vi vil fortsette distribuering av brosjyremateriale på nøkkelpunkter på Gudbrandsdalsleden og St. Olavsleden. NPS representasjon på Norwegian Travel Workshop (NTW) i Bodø vil være et viktig tiltak for å selge og distribuere Pilegrimsleden i et internasjonalt marked. NPS vil også gjennomføre en større tysk pressetur i samarbeid med Visit Norway Tyskland, RPS og berørte destinasjonsselskaper.

Internasjonalt vil høsten preges av den tre-årige evalueringen av St. Olavsvegene som europeisk kulturveg. Det vurderes også å søke om et Interreg Europe-prosjekt i samarbeid med tidligere partnere, de to andre største pilegrimsledene i Europa, Santiago de Compostela og Via Francigena (fra Canterbury til Roma), sammen med Vadstena og med Instituttet for Europeiske Kulturveger og Green Pilgrimage Network som konsulenter. Green Pilgrimage Network utvikles som et europeisk nettverk med klar kirkelig forankring og som et redskap for å ivareta post COP 21 i Paris og Klimapilegrim 2015.

NPS vil i 2016 legge stor vekt på å **utvikle bedre samhandling og dialog** med de regionale pilegrimssentrene, fylkeskommunene og øvrige samarbeidspartnere.

HANDLINGSPLAN 2016 – 2017 for Nasjonalt pilegrimssenter

Kulturarv/formidling

1. Arrangere St. Olav Conference 2016, med et akademisk fokus på Olav den Helliges arv i Norden og Europa, 10. – 12.mai 2016

- 1.1. NPS, Nidaros Domkirkes Restaureringsarbeider (NDR) og Nidaros Pilegrimsgård (NPG) koordinerer innhold og inviterer foredragsholdere.
- 1.2. NPG koordineringsansvarlig for informasjon og markedsføring av konferansen.
- 1.3. NPG legger ut fagmateriale, konferanseinfo o.l. på egen midlertidig konferansenettside www.stolavconference.com, samt www.nasjonaltpilegrimssenter.no.

2. Delta på Olavsfestdagene (OFD) 2016

- 2.1. Arrangere pilegrimsfrokost i samarbeid med Olavsfestdagene, Liantunet og NPG.
- 2.2. Bistå åpning av festivalen med pilegrimsvandring
- 2.3. Sponse pilegrimsbod under historisk marked i samarbeid med Pilegrimsfelleskapet St. Olav (PSO).

3. Nasjonal Pilegrimskonferanse 2017

- 3.1. Tema diskuteres på forummøter

3.2. Inviter tilbydere, næringsaktører, samarbeidspartnere, med flere. Planlegging starter høsten 2016.

3.3. Etabler en arrangementskomite

4. Olavsarv lokalt og regionalt – innsamling og formidling

4.1. Innsamling av stoff høst 16 og vinter 17, samarbeid mellom RPS, fylkeskommunene og NPS

4.2. Formidling til 2017-sesongen

Gudbrandsdalsleden

5. Oppgradering av Gudbrandsdalsleden i tråd med Merkehandboken

5.1. NPS vil ha pådriver og koordineringsansvar for oppgraderingen.

5.2. RPS vil ha prosjektansvar for oppgradering i sine respektive regioner.

5.3. NPS + RPS utvikler og gjennomfører merkingskurs med kommuner og frivillighet for å sikre god merking og skjøtsel av leden.

6. Etablere partnerskapsavtaler i alle kommuner

6.1. Motivere fylkeskommunene til å inngå partnerskapsavtaler med kommunene.

6.1.1. Fokus på eierskap og motivasjon hos kommunene – relevante tiltak og virkemidler utvikles i dialog med RPS.

7. Åpne kirker på Gudbrandsdalsleden

7.1. Prøve ut løsninger i et utvalg av kirker i samarbeid med Hamar bispedømme og RPS.

7.2. Søke å etablere et prosjekt mot 2017 i samarbeid med Kirkens Arbeidsgiverorganisasjon (KA) og kirkeverger langs leden med tanke på åpne kirker og bruk av kirker.

8. Pilegrimsledens dag, 5.juni 2016

8.1. Videreutvikle dagen med en egen prosjektplan

8.2. Tiltak settes inn etter forummøte på Granavollen hvor oppgaver fordeles

8.3. Pilegrimsleden på nett

8.4. NPS + RPS skal utforme en felles digital informasjonsstrategi

8.5. Bestille analyse av SEO og CRO (Søkemotoroptimalisering og konverteringsoptimalisering – hva brukeren søker på for å finne nettsiden og hva den klikker på inne på siden.)

8.6. Sikre grunnleggende informasjon på www.pilegrimsleden.no:

8.6.1. Oppdatere Points of Interest (POI'er) om overnatting og kulturminner langs Gudbrandsdalsleden.

8.6.2. Produsere nye eller revidere turforslag i de ulike regionene, få med trafikale knutepunkter.

8.7. Skrive flere artikler til nettmagasinet - artikler med innhold som kan deles og distribueres til destinasjonsselskap, Visit Norway og relevante magasiner. (kjøp av tjeneste)

8.8. Lansere www.nasjonaltpilegrimssenter.no i uke 11

8.8.1. Forankre nettsiden i organisasjonen – se på ansvarsfordeling i tilknytning til den digitale informasjonsstrategien

8.8.2. Lage og iverksette publiseringsplan for nyhetsbrev.

Markedsføring, salg og distribusjon

9. Presseaktivitet

- 9.1. Nasjonalt: pressetur med Friluftsmagasinet m.fl.
- 9.2. Internasjonalt:
 - 9.2.1. Tysk pressegruppe – *fra katedral til katedral*
 - 9.2.2. Bistå og bidra til pressetur med The New York Times
 - 9.2.3. Bistå med pilegrimsinnhold på destinasjonsselskapers presseturer
- 9.3. Koordinere innhold og pressetiltak nasjonalt og regionalt med RPS i forkant av 2016 sesong

10. Markedsføring

- 10.1. Lansere nasjonal digital kampanje medio april
- 10.2. Tysk og engelskspråklig søkemotoroptimalisering (SEO) av www.pilegrimsleden.no
- 10.3. Distribusjon av brosjyrer - sendes ut i april – RPS'er distribuerer lokalt og regionalt.

11. Salg og distribusjon

- 11.1. Innarbeide salgs- og bestillingsfunksjon i turforslag og –pakker på www.pilegrimsleden.no med kobling til aktuelle turoperatører

12. Synliggjøre Pilegrimsledens samfunnsnytte og økonomiske gevinst

- 12.1. Utvikle måleparametere for Pilegrimsledens samfunnsnytte lokalt, regionalt og nasjonalt med fokus på økonomisk, kulturell og miljømessig gevinst
- 12.2. Kvalitetssikre statistikkføringen og innhenting av statistisk materiale på Pilegrimsleden.

13. Tilbydersamlinger 2016

- 13.1. Koordinere tilbydersamlinger med RPS
- 13.2. Erfaringsutveksling hos RPS + NPS, og kartlegging av eksempler på «god praksis» hos tilbydere og næringsaktører. Få inn temaet på alle tilbydersamlinger, og la tilbydere lære av hverandre.

14. Reiselivsseminar på Gudbrandsdalsleden

- 14.1. NPS inviterer RPS, fylkeskommuner, destinasjonsselskaper og regionale Innovasjon Norge-kontorer til en workshop. Hensikten er å se etter midler og tiltak som kan føre til økt utvikling av reiselivsprodukter, nettverk og kompetanseheving av reiselivsaktører knyttet til Gudbrandsdalsleden. (høst 2016)

15. Deltakelse på og oppfølging etter Norwegian Travel Workshop (NTW), Bodø, april

Samhandling og dialog

16. Delta på møtarenaer for samarbeidspartnere på Pilegrimsleden

- 16.1. månedlige møter med RPS på Gudbrandsdalsleden i løpet av våren 2016, muligens noe sjeldnere i løpet av høsten.
- 16.2. halvårlige møter med fylkeskommuner på Gudbrandsdalsleden
- 16.3. delta på regionale næringsutviklingsmøter

17. Frivilligheten

- 17.1. NPS søker å delta ved årsmøtet i Pilegrimsfellesskapet St. Olav, støtter pilegrimsboden under Olavsfestdagene og støtter utgivelsen av «Pilegrim i dag».
- 17.2. RPSene og Nidaros Pilegrimsgård samarbeider lokalt og regionalt med pilegrimsforeningene og andre deler av frivilligheten.

18. Samarbeid med Kirken

- 18.1. Delta i Nasjonalt kirkelig pilegrimsutvalg (hvor man også møter Den Norske Kirkes pilegrimsprester)
- 18.2. RPSene og Nidaros Pilegrimsgård samarbeider lokalt med pilegrimsprestene, som inviteres til del av et Forum møte høsten 2016.
- 18.3. Søke tettere samarbeid med andre kirkesamfunn, særlig dem som har en uavbrutt pilegrimstradisjon.
- 18.4. Søke et samarbeid med Den katolske kirken, særlig med menigheten i Trondheim i forbindelse med ny domkirke.
- 18.5. I samarbeid med Trondheim kommune og Nidaros biskop, Den svenske kyrkan, Canterbury Cathedral og erkebiskopen av Canterbury, samt Kirkenes Verdensråd o.a., søke å ivareta Green Pilgrimage Network Europe som et kirkelig samarbeid post Klimapilegrim 2015 og klimatoppmøtet i Paris.

19. Bistå arbeidet på St. Olavsleden

- 19.1. Følge opp Sundsvall-Östersund-Trondheim-prosjektet (SØT) sin pilegrimssatsing, bidra til gjennomføring og måloppnåelse.
 - 19.1.1. Sørge for god forvaltning av kulturarven i prosjektet
- 19.2. Sørge for kommunikasjonsfaglig samhandling på norsk og svensk side
- 19.3. Involvere sentrale aktører som styringsgruppen for Europeisk kulturveg, Svenska kyrkan og Pilgrim i Sverige.
- 19.4. Utvikle samarbeidet med Stiklestad pilegrimssenter.

20. Øvrige leder

- 20.1. Holde kontakt med de øvrige ledene og delta på prioriterte møter og arrangementer etter behov og kapasitet. Noe av arbeidet vil gjøres av RPS.

21. Følge opp Europeisk kulturvegsamarbeidet

- 21.1. Følge opp deltagelse i Europeisk kulturveg-statusens styringsgruppe.
- 21.2. Rapportere til Europarådet (høst 2016)
- 21.3. Delta ved obligatoriske møter i Europarådet/Europeisk kulturveg (sommer og høst)
- 21.4. Studietur med møte med Instituttet for Europeiske kulturveger.

22. Internasjonale prosjekter

- 22.1. Forberede evt. søknad om Interreg Europe-prosjekt i samarbeid med Kent County Council, Santiago de Compostela og Via Francigena m.fl.
- 22.2. Alternativt arbeide for et nasjonalt styrt prosjekt med internasjonalt fokus, i samarbeid med fylkeskommuner

23. Virksomhetsoverdragelse - fra RA til NDR

- 23.1. Delta i prosesser med NDR for å sikre god overgang.

24. Strukturere og koordinere arbeidet til NPS og RPS

- 24.1. Koordinere det organisatoriske arbeidet, lokalt, regionalt og nasjonalt i samarbeid med RPS.
- 24.2. Sikre optimal utnyttelse av samlede fagressurser og nettverk i NPS og RPS.

Annet

- 25. Legge grunnlag for revisjon av godkjenningskriteriene for leder og vurdere innføring av ulike led-standarder, samt en evalueringsprosedyre for godkjente leder (arbeidsgruppe høsten 2016)**
- 26. Kartfesting av Pilegrimsleden**
 - 26.1. Bedre presentasjonen av Pilegrimsleden på kart. Møte med FK, RPS m.fl. om GIS og kartløsninger.
 - 26.2. Få Pilegrimsleden lagt inn i nasjonal database
 - 26.3. Lage mal for innlegging av Pilegrimsleden i kommuneplaner
 - 26.4. Få inn nedlastbare GPX på www.pilegrimsleden.no